

Problematyka Komitetu Technicznego ISO/TC27 „Paliwa stałe” w działalności normalizacyjnej w Polsce

Problems of the ISO/TC27 “Solid Mineral Fuels” Technical Committee in the standardisation performance in Poland

Jerzy SABLİK¹⁾

¹⁾ Prof. dr hab.; Główny Instytut Górnictwa, Zakład Oceny Jakości i Wzbogacania Kopaliny; — Przewodniczący NKP 220 i 226; Chairman NKP 220 & 226
Pl. Gwarków 1, 40-166 Katowice; tel.: (+ 48-32) 259-22-85, faks: (+ 48-32) 259-65-33, e-mail: buxjs@gig.katowice.pl

RECENZENCI: Eur. Ing. Douglas E. JENKINSON; Prof. dr hab. inż. Wiesław BLASCHKE

Streszczenie

Dokonano przeglądu działalności Normalizacyjnych Komisji Problemowych realizujących w kraju zakres tematyczny Komitetu technicznego ISO/TC27 — Paliwa stałe. Wykazano, że w aktualnej sytuacji polityczno-gospodarczej kraju podstawowa działalność tych NKP to wdrażanie do zbioru norm polskich międzynarodowych norm ISO, komentowanie projektów norm ISO na różnych etapach ich opracowania oraz głosowanie za lub przeciw przyjęciu danego projektu lub przekazaniu go do publikacji. Ważnym przejawem współpracy z ISO/TC27 jest udział polskich specjalistów w odbywających się co dwa lub trzy lata posiedzeniach Komitetu TC27 oraz organizacja ostatniego 16 posiedzenia w Polsce.

Summary

The review of performance of the Standardisation Problems Committees (NKP) conducts, in this country, the overall scope of the ISO/TC27 Technical Committee “Solid Mineral Fuels” has been made. It has been shown that in the current political economic situation of the country, the principal activities of the NKP is focused on implementing into the set of the Polish standards international ISO standards, commenting on the draft ISO standards at various stages of their preparation, and voting for or against the drafts prior to publication. An important manifestation of the collaboration with the ISO/TC27 is the participation of Polish specialists in the TC27 meetings held every two or three years, and organisation of the last 16th session in Poland in 2001.

1. Wprowadzenie

Węgiel stanowi i jeszcze długo stanowić będzie podstawowy surowiec energetyczny i do przetworstwa chemicznego w Polsce, zaś przemysł wydobywczy pozostanie mimo obecnych trudności podstawową gałęzią gospodarki. Obok wydobycia istotne znaczenie dla produkcji węgla handlowego ma jego wzbogacanie (przeróbka) umożliwiające otrzymanie paliwa o cechach jakościowych pożądanym na rynku. Produkcja paliwa węglowego o takich cechach wymaga umiejętności klasyfikowania węgla, określania typu technologicznego węgla i jakości węgla surowych i wzbogaconych, stosowania sposobów (technologii) podnoszenia jakości węgla na pożądanym poziomie itp. Ważnym zagadnieniem z punktu widzenia porozumiewania się w sprawach węgla jest jednoznaczna terminologia. W dobie narastającej globalizacji niezbędnym staje się pogłębienie współpracy międzynarodowej nad ustanowieniem przepisów, które umożliwiają rozumienie i realizację w sposób jednoznaczny terminów technicznych i procedur badawczych, analitycznych, a także elementów procesów technologicznych. Realizuje się to poprzez opracowywanie norm międzynarodowych.

1. Introduction

Coal is, and for a long time, will be a principal raw material used for production of energy and chemical processing in Poland, while the extractive industry will remain, despite current difficulties, the main branch of national economy. Alongside with the extraction of coal, of major importance is its enrichment (preparation) that enables a fuel to be obtained with quality characteristics desirable for the market. The production of coal products with such features requires the knowledge of classifying coals, determining their technological types and quality of raw and enriched coals, and applying the methods (technologies) for upgrading the quality of coal to reach a given level, etc. An important issue, from the point of view of communication in the question of coal is an unambiguous terminology. In the times of increasing globalisation, it becomes necessary to go deeply into international collaboration on establishing clear and precise technical terms and analytical research procedures. This is made through preparing the international standards. In the field of preparation of coal and testing its quality, such standards are developed by the ISO/TC27 „Solid fuels”

W zakresie wzbogacania i badania jakości węgla opracowywaniem takich norm zajmuje się Komitet Techniczny ISO/TC27 „Paliwa stałe”, a Polska jest członkiem czynnym (P-member) tego Komitetu. Podstawowe informacje o opracowywaniu i ustanawianiu międzynarodowych norm ISO w zakresie przeróbki i badania węgla (TC27) przedstawione zostały w opracowaniu D.W. Brown’a (2002). Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie działalności normalizacyjnej z punktu widzenia polskiego udziału w pracach objętych tematyką Komitetu Technicznego TC27.

2. Normalizacyjne Komisje Problemowe (NKP)

W strukturze Polskiego Komitetu Normalizacyjnego działają powołane na wniosek Prezesa PKN Normalizacyjne Komisje Problemowe, które stanowią kolegalne organy wykonawcze realizujące podstawową działalność normalizacyjną. Można przyjąć, że spełniają one podobne funkcje jak podkomitety techniczne (SC) i grupy robocze (WG) w strukturach komitetów technicznych ISO (TC). Tematykę objętą działalnością Komitetu Technicznego TC27 realizują w Polsce cztery Normalizacyjne Komisje Problemowe to jest nr 144 d/s Koks i przetworzonych paliw stałych, nr 150 d/s Maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej węgla, nr 220 d/s Naturalnych paliw stałych oraz nr 226 d/s Mechanicznej przeróbki węgla. W komisjach tych działają specjaliści delegowani do prac normalizacyjnych przez instytuty naukowe, wyższe uczelnie, laboratoria badawcze i przemysł.

Normalizacyjna Komisja Problemowa d/s koks i paliw przetworzonych prowadzona jest w Instytucie Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrzu (przewodniczący prof. dr hab. inż. Andrzej Mianowski, sekretarz pani Wanda Bojemska). W pracach komisji uczestniczy 15 członków reprezentujących Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla, Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych, Politechnikę Śląską, Politechnikę Wrocławską, Akademię Górniczo-Hutniczą, Jastrzębską Spółkę Węglową SA, Zakłady Koksownicze Przyjaźń, Zdieszowice, Zabrze i Knurów oraz Węglokoks SA.

Obszar działalności komisji zdefiniowany jest przez jej nazwę. Działalność ta jest adekwatna do działalności podkomitetu TC27/SC3 — Koks. Komisja opracowała i wdrożyła do zbioru norm polskich 9 norm ISO jako PN-ISO. Ze względu na działalność związaną z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej NKP nie dysponuje obecnie funduszami umożliwiającymi prace nad nowymi normami krajowymi w zakresie paliw stałych. Ograniczone możliwości opracowań w tym zakresie komisja uzyskała dzięki sponsorom — zakładom koksowniczym i Węglokoksowi.

Committee, and Poland is a P-member of this Committee. The basic information on developing and establishing ISO international standards in the domain of coal preparation and testing has been presented in the D.W. Brown’s study (2002). The aim of the present study is to present the standardisation activities from the point of view of the Polish participation in the work falling within the overall scope of the TC27 Technical Committee.

2. Standardisation Problems Committees (NKP)

Within the structure of the Polish Committee for Standardisation (NKP) operate the Standardisation Problems Committees, appointed by the PCS (PKN) President and being collective organisations that execute the principal standardisation performance. One can assume that they perform similar functions as technical subcommittees (SC) and working groups (WG) in the structures of the ISO technical committees (TC). In Poland the subject matter included in the activities of the TC27 Technical Committee is realised by four Standardisation Problems Committees (NKP), that is No 144 for Coke and Processed Solid Fuels, No 150 for Coal Preparation, Machinery and Equipment, No 220 for Natural Solid Fuels, and No 226 for Coal Preparation. Functioning in those committees are the specialists delegated to perform the standardisation work by research institutes, universities, research laboratories and industry.

The Standardisation Problems Committee for Coke and Processed Fuels is run at the Institute for Chemical Processing of Coal (chaired by Professor Andrzej Mianowski, Ph.D., and secretary Ms. Wanda Bojemska). In the Committee’s work, 15 members participate representing the Institute for Chemical Processing of Coal, Institute of Ecology of Industrialised Areas, Technical University of Silesia, Technical University of Wrocław, Academy for Mining and Metallurgy, Cracow, Jastrzębska Coal Company, Przyjaźń, Zdieszowice, Zabrze and Knurów coking plants as well as Węglokoks Co.

The activity area of the Committee is defined by its name. These activities correspond with the activities of the TC27/SC3 — Coke subcommittee. The Committee has prepared and implemented 9 ISO standards into the set of Polish national standards. They appear as PN-ISO standards. By reason of the performance related to accession of Poland to European Union, the NKP does not have at their disposal the funds that would enable to conduct work on new national standards in the field of solid fuels. Some limited possibilities of developments in

Normalizacyjna Komisja Problemowa d/s Maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej węgla usytuowana jest przy Centrum Mechanizacji Górnictwa KOMAG w Gliwicach (przewodniczący mgr inż. Zygmunt Śmiejek, sekretarz mgr inż. Marzena Pabian-Macina). 19 członków komisji reprezentuje instytucje i zakłady: KOMAG, Główny Instytut Górnictwa, Fabryka Maszyn Górniczych PIOMA, KSM – Komisja Surowców Mineralnych Wrocław, KOFAMA, PROGRESS Kielce, SEPARATOR Gliwice, MIFAMA, Wyższy Urząd Górniczy, Cuprum Projekt Wrocław, Gliwicka Spółka Węglowa SA i KWK Borynia. Komisja realizuje tematykę w zakresie objętym międzynarodową działalnością normalizacyjną przez TC27/SC1 — Przeróbka węgla; Terminologia i eksploatacja; w zakresie dotyczącym maszyn i urządzeń (osadzarki, przesiewacze, kruszarki, wzbogacalniki cc i inne). W ciągu ostatnich pięciu lat opracowano i wdrożono do zbioru norm polskich 12 norm ISO jako PN-ISO. Przedstawiciel komisji bierze systematycznie udział w odbywających się co 2 lata posiedzeniach Komitetu Technicznego TC27. Członkowie komisji opiniują projekty norm międzynarodowych na różnych etapach opracowania i biorą udział w głosowaniach.

Normalizacyjna Komisja Problemowa d/s Naturalnych paliw stałych prowadzona jest w Głównym Instytucie Górnictwa w Katowicach (przewodniczący prof. dr hab. Jerzy Sablik, sekretarz mgr Alicja Toborek). Komisja liczy 19 członków reprezentujących Główny Instytut Górnictwa, Politechnikę Śląską, Politechnikę Wrocławską, Przemysłowy Instytut Elektroniki (Warszawa), Centrum Elektryfikacji i Automatykacji Górnictwa, Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla, Jastrzębska Spółka Węglowa SA, Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego i Centralne Laboratorium Pomiarowo-Badawcze Jastrzębskiej Spółki Węglowej. Komisja zajmuje się problematyką jakości węgla, a szczególnie normami dotyczącymi metod analitycznych, petrografii i klasyfikacji węgla. Współpracuje zatem z TC27/SC5 (analitika) oraz TC/WG17 (petrografia), TC/WG18 (klasyfikacja) i TC/WG19 (analizy petrograficzne). Współpraca międzynarodowa obejmuje przede wszystkim komentowanie projektów norm międzynarodowych na różnych etapach opracowania oraz głosowanie, ponieważ Polska jako członek „P” Komitetu Technicznego TC27 zobowiązana jest do głosowania za lub przeciw przyjęciu projektu normy międzynarodowej na kolejnych etapach opracowania aż do ustanowienia. Przedstawiciel komisji uczestniczy w odbywających się co dwa lub trzy lata posiedzeniach komitetu technicznego TC27, a członkowie komisji uczestniczą w pracach grup roboczych opracowujących projekty nowych norm międzynarodowych. Działalność komisji

this field were gained by the Committee thanks to the sponsors – coking plants and Węglokoks Co.

The Standardisation Problems Committee for Machinery and Equipment for Coal Preparation is based at the Centre of Mines Mechanisation KOMAG, Gliwice (Zygmunt Śmiejek M.Sc. is the chairman, and Ms. Marzena Pabian Macina — the secretary). Nineteen members of the Committee represent the following institutions and enterprises: KOMAG, Central Mining Institute, FMG (Mining Equipment Plant) PIOMA, KSM – Committee for Mineral Raw Materials Wrocław, Kozielska Fabryka Maszyn, PROGRESS Kielce, SEPARATOR Gliwice, MIFAMA, State Mining Authority, Cuprum Projekt Wrocław, Gliwice Coal Co. and Borynia mine. The Committee executes the subject matter in the field included in the international standardisation performance of TC27/SC1 — Coal Preparation; Terminology and Exploitation; in the range relating to machinery and equipment (jigs, screens, crushers, concentrating mills etc.) During the last five years, 12 ISO standards have been prepared and implemented in the set of Polish standards, as PN-ISO standards. The representative of the Committee participates regularly in the meetings of the TC27 Technical Committee held every other year. The members of the Committee give opinions on the drafts of international standards at different stages of their development and take part in voting.

The Standardisation Problems Committee for Natural Solid Fuels is run at the Central Mining Institute, Katowice (Professor Jerzy Sablik — the chairman and Alicja Toborek M.Sc. — the secretary). The Committee numbers 19 members representing the Central Mining Institute, Technical University of Silesia, Technical University of Wrocław, Industrial Institute of Electronics (Warsaw), Centre for Electrification and Automation of Mining Industry, Institute for Chemical Processing of Coal, Jastrzębska Coal Company, Centre for Testing and Control of Underground Mining, Central Measurement — Research Laboratory of Jastrzębska Coal Co. The Committee is engaged in the problems of quality of coal, and, in particular, in the standards relating to analytical methods of petrography and classification of coal. Thus, it collaborates with the TC 27/SC5 (analysis) and TC/WG17 (petrography, TC/WG18 (classification) and TC/WG19 (petrographic analyses). The international cooperation includes, first of all, making comments to the drafts of international standards at various stages of advancement and voting, because Poland, as a “P” member of the TC27 technical committee, is obliged to vote in favour or against passing the draft of an international standard at all the stages of elaboration, until it is published as an ISO Standard. A Committee’s

obejmuje także wdrażanie do zbioru norm polskich międzynarodowych norm ISO czyli opracowywanie norm PN-ISO. Komisja opracowała i wdrożyła 19 takich norm. Komisja dysponowała niewielkimi funduszami (sponsor Węglokoks) co umożliwiło podjęcie prac nad nowelizacją jednej normy krajowej. Aktualnie nie dysponuje funduszami umożliwiającymi opracowywanie nowych lub nowelizacje istniejących norm krajowych.

Normalizacyjna Komisja Problemowa d/s Mechanicznej Przeróbki Węgla prowadzona jest w Głównym Instytucie Górnictwa (przewodniczący prof. dr hab. Jerzy Sablik, sekretarz mgr inż. Elżbieta Materna). Aktualnie komisja liczy 13 członków reprezentujących Główny Instytut Górnictwa, Politechnikę Śląską, Akademię Górniczo-Hutniczą, Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN, Jastrzębską Spółkę Węglową SA, Bytomską Spółkę Węglową SA, Nadwiślańską Spółkę Węglową SA oraz Kopalnię Węgla Brunatnego „Adamów”. Komisja działa w obszarze technologii i techniki wzbogacania węgla, terminologii oraz metod próbobrania i w związku z tym współpracuje z podkomitetami TC27/SC1 Przeróbka węgla, Terminologia i eksploatacja oraz TC27/SC4 Opróbowanie. Zakres działań obejmuje komentowanie i głosowanie w trakcie opracowywania nowych norm międzynarodowych ISO w obszarze tematyki opracowywanej przez komitet TC27, wdrażanie do zbioru norm polskich nowych norm międzynarodowych ISO jako PN-ISO oraz udział w posiedzeniach Komitetu Technicznego ISO/TC27. Komisja opracowała i wdrożyła do zbioru norm polskich 9 norm międzynarodowych dotyczących terminologii i technologii przeróbki węgla. Ze względu na niekorzystną sytuację gospodarczą w kraju, a szczególnie w przemyśle węglowym i brak sponsorów, aktualnie komisja nie prowadzi prac nad nowymi normami krajowymi.

Podstawowa działalność Normalizacyjnych Komisji Problemowych w zakresie przeróbki węgla i badania jego jakości skupia się obecnie na wdrażaniu do zbioru norm polskich norm ISO. Nie istnieją normy europejskie dotyczące wzbogacania i badania jakości węgla, a podstawowy wysiłek PKN, w związku z zaistniałą sytuacją polityczną, skierowany jest na wdrażanie do zbioru norm polskich norm europejskich. Członkowie scharakteryzowanych wyżej Normalizacyjnych Komisji Problemowych analizują i komentują projekty nowych norm ISO i głosują decydując o przyjęciu lub odrzuceniu danych projektów, zwracając często uwagę na istotne zagadnienia merytoryczne związane z opracowywanymi normami. Przykładem może być dostarczenie liderowi grupy roboczej opracowującej

representative takes part in the meetings of the TC27 technical committee held at two to three yearly intervals, and the members of the Committee are engaged in the activities of working groups, which prepare the drafts of new international standards. The Committee's performance also comprises implementing ISO standards, that is preparing the PN-ISO standards. The Committee has prepared and implemented 19 such standards. The Committee had at their disposal some minor fund (sponsored by Węglokoks), which made possible to undertake the work on revision of one national standard. At present, the Committee does not have ready money available that would enable it to prepare new and revise the existing national standards.

The Standardisation Problem Committee for Coal Preparation is run at the Central Mining Institute (Professor Jerzy Sablik — the chairman and Elżbieta Materna M.Sc. (Eng.) — the secretary). At present the Committee numbers 13 members that represent the Central Mining Institute, Technical University of Silesia, Academy of Mining and Metallurgy Cracow, Institute for Management of Mineral Resources and Energy PAN, Jastrzębska, Bytomska and Nadwiślańska Coal Companies and Adamów Lignite Mine. The Committee operates in the field of coal preparation technologies and techniques, terminology and methods of collection of samples, and, for this reason, collaborates with the TC27/SC1 subcommittees Coal Preparation, Terminology and Exploitation, and TC27/SC4 Sample Collection. The scope of these activities includes making comments and voting in the course of preparing new international ISO standards in the field of the subject matter developed by the TC27 committee, implementing new ISO international standards into the set of Polish standards as the PN-ISO, and taking part in the meetings of the ISO/TC27 Technical Committee. The committee has prepared and implemented 9 international standards relating to terminology and technology of coal preparation into the set of the Polish standards. By reason of unfavourable economic situation in the country, and, in particular, in the mining industry and lack of sponsors, the committee is not able to conduct any work on new national standards.

The principal performance of the Standardisation Problems Committee in the field of coal preparation and testing for quality is currently focused on implementing ISO standards into the set of the Polish standards. There are no European standards relating to coal cleaning and testing its quality, and the main efforts of the Polish Standardisation Committee, because of the existing political situation, are directed to implementing European standards into the set of the Polish standards. The members of the Standardi-

międzynarodową normę dotyczącą flotacji [Brown 2002] publikacji, w której dowodzi się, że posługiwanie się metodą „drzewa”, i „analizy uwolnienia” nie jest uzasadnione [Maloy i inni 1998]. Prowadzą oni także prace o charakterze informacyjnym dotyczącym normalizacji w zakresie wzbogacania i badania jakości węgla oraz współpracy z Komitetem Technicznym ISO/TC27 [Sablik 1997, 1998; Gerus 1998; Zajac 1998]. Wkład polskich specjalistów do dorobku Komitetu Technicznego TC27 mógłby być większy. Opracowując międzynarodowe normy ISO dla polskiego zbioru norm specjaliści działający w NKP stwierdzają często, że w porównaniu z normami ISO rozwiązania krajowe są bardziej adekwatne względem normalizowanych procesów, urządzeń lub metod badawczych. Istnieją jednak dwie zasadnicze bariery zdecydowanie utrudniające włączenie się specjalistów polskich do pracy nad normami międzynarodowymi ISO. Fundusze niezbędne na realizację projektu normy międzynarodowej muszą pochodzić z kraju, który zaproponował nowy temat lub nowelizację normy, a więc od jego organizacji normalizacyjnej lub zainteresowanego przedsiębiorstwa. Bariery równie istotną jest bariera językowa, co oznacza, że aby poprawnie zredagować tekst normy konieczna jest bardzo dobra znajomość języka angielskiego z uwzględnieniem niuansów związanych z normalizacją [Brown 2002]. Można zatem stwierdzić, że potencjał merytoryczny polskich specjalistów działających w NKP w zakresie paliw stałych jest większy niż możliwości jego wykorzystania do współpracy z Komitetem Technicznym TC27.

3. Posiedzenia Komitetu Technicznego TC27

— Paliwa stałe

Posiedzenia Komitetu Technicznego TC27 lub jego Podkomitetów odbywają się co dwa lub trzy lata. Do tej pory odbyło się 16 takich posiedzeń. W czterech ostatnich — Beijing 1995 (Chiny), Cape Town 1997 (RPA), Norfolk 1999 (USA), Szczyrk 2001 (Polska) udział brali delegaci z Polski reprezentujący NKP 150 (mgr inż. T. Gerus, eur. ing.) oraz NKP 220/226 (autor niniejszej publikacji).

Udział delegacji polskiej w posiedzeniu komitetu ISO/TC27 w Beijing umożliwił zapoznanie się ze schematem organizacyjnym tego komitetu, zespołem kierowniczym, a także z jego

sation Problems Committees analyse and make comments to the drafts, often drawing attention to important matter-related issues connected with the prepared standards. An example here can be supplying the leader (Convenor) of the working group, developing an international standard on flotation [Brown 2002], with the publication in which one argues that making use of the “tree method” and “release analysis” is not justified [Maloy and others, 1998]. They also conduct the work of an informative character relating to standardisation in the field of coal cleaning and quality testing as well in collaboration with the ISO/TC27 Technical Committee [Sablik 1997, 1998; Gerus 1998; Zajac 1998]. The contribution of the Polish specialists to the output of the TC27 Technical Committee could have been higher. When preparing international ISO standards to be included in the set of Polish standards, the specialists being active in the Standardisation Problems Committee often argue that, as compared to the ISO standards, the national solutions are more adequate in respect of the standardised processes, equipment and research methods. There are, however, two principal barriers decisively hindering the Polish specialists to be included in the work on international ISO standards. The funds necessary for realisation of the draft of an international standards must come from the country which has proposed a new subject or revision of the standard, that is from its standardisation organisation or from an interested enterprise. A barrier of the same importance is the language barrier, which means that in order to draw up properly the text of the standard, very good command of English is required, including the nuances connected with the standardisation [Brown 2002]. Therefore, one can say that the matter-related potential of the Polish specialist acting in the Standardisation Problems Committee in the field of solid fuels is greater than the possibilities of its utilisation in collaboration with the TC27 Technical Committee.

3. Meetings of the TC27 Technical Committee

— Solid Mineral Fuels

The meetings of the TC27 Technical Committee and its Sub-committees are held every two or three years. Up to the present, 16 such meetings have taken place. In the last four, i.e. Beijing 1995 (China), Cape Town 1997 (RSA), Norfolk Va. (USA), Szczyrk 2001 (Poland), the delegates from Poland were taking part representing the Standardisation Problems Committee (NKP) 150 (T. Gerus M.Sc., Eur. Eng.) and NKP 220/226 (the author of the present publication).

The participation of the Polish delegation in the ISO/TC27 meeting in Beijing enabled it to become familiar with the organisational workings of these

dorobkiem na przestrzeni ostatnich lat [Sablik 1996; Sprawozdanie 1995] Ważnym efektem było także praktyczne zapoznanie się z metodyką opracowywania norm międzynarodowych oraz sposobami ich oceny na kolejnych etapach opracowania.

Posiedzenia podkomitetów i grup roboczych odbywały się równolegle co powodowało, że delegaci z Polski nie mogli uczestniczyć we wszystkich interesujących ich obradach w przeciwieństwie np do delegacji angielskiej liczącej 11 osób. W Sprawozdaniu (1995) zaznaczono, że aby delegacja polska mogła działać należycie delegatów powinno być co najmniej trzech. Zakres zainteresowań bowiem obejmuje przede wszystkim problematykę podkomitetów SC1 (przeróbka), SC4 (próbobranie) i SC5 (analityka), a także samodzielnych grup roboczych WG17 (petrografia), WG18 (klasyfikacja) oraz WG19 (analizy petrograficzne). Zasadniczymi punktami programu posiedzeń są prace nad doskonaleniem projektów norm międzynarodowych z wykorzystaniem uwag nadesłanych przez członków „P” i „O” Komitetu TC27 oraz wnioskowanie o przesunięcie projektu na wyższy stopień opracowania lub do publikacji.

Podobny do omówionego wyżej był program posiedzenia w Cape Town [Sprawozdanie 1997; Sablik 1998]. Program ten wzbogacony był o seminarium przeprowadzone przez przedstawiciela Centralnego Sekretariatu ISO i dotyczącego metodyki opracowywania norm międzynarodowych i skracania czasu takich opracowań. Pojawiła się propozycja zorganizowania posiedzenia komitetu TC27 w Polsce.

Jednak organizacji kolejnego posiedzenia (1999) podjęła się delegacja amerykańska. Posiedzenie to odbyło się w Norfolk, a możliwości delegacji polskiej były ze względu na ograniczoną do dwu liczbę delegatów ograniczone. Wkład delegacji polskiej podobnie jak delegacji innych krajów polegał na ocenie uwag zgłoszonych przez członków TC27 i doskonaleniu projektów norm. Na wszystkich posiedzeniach delegacja polska przedstawiała polski punkt widzenia i zabezpieczała interesy kraju w trakcie redagowania kolejnych wersji projektów norm międzynarodowych. Na posiedzeniu w Norfolk podjęta została rezolucja o powierzeniu Polsce organizacji w roku 2001 kolejnego 16 posiedzenia Komitetu technicznego ISO/TC27.

Z inicjatywy Biura Zespołu Hutnictwa i Górnictwa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego w Katowicach organizacji 16 posiedzenia TC27 podjął się Główny Instytut Górnictwa, a w skład komitetu organizacyjnego weszli członkowie NKP nr 220 i nr 226, związanych tematycznie z działalnością TC27. Posiedzenie odbyło się w dniach 24 – 28

committees, its managing staff, as well as with its output over the previous years [Sablik 1996; Report 1995]. An important aspect there was also the practical acquaintance of experts from many countries knowledgeable with the methodology of preparing the international standards, and with the methods of their evaluation at subsequent stages of their development.

The meetings of the subcommittees and workgroups were held in parallel which meant that the delegates from Poland could not participate in all the discussions of interest to them, as compared to, for instance the British delegation composed of 11 persons. In the Report (1995) it was stressed that for the Polish delegation to act properly, the number of delegates should be at least three. For the scope of interests includes, first of all the subject matter of the subcommittees SC1 (preparation), SC4 (sample collection) and SC5 (analysis), and that of independent workgroups WG17 (petrography), WG18 (classification) and WG19 (petrographic analyses). The important items of the agendas of meetings are the works on improvements of the international standards using the comments delivered by the "P" and "O" members of the TC27 committee and resolutions on moving the drafts to a higher degree of development or to publication.

A similar agenda to the one discussed above was that at the meeting in Cape Town [Report 1997; Sablik 1998]. This agenda was extended by a seminar conducted by the representative of the Central Secretariat ISO from Geneva, relating to preparing international standards and cutting down the time of such preparation process. The proposal was made to organise the next meeting of the TC27 Committee in Poland.

However, the organisation of this meeting (1999) was undertaken by the American delegation. The meeting was held in Norfolk Va. and the possibilities of the Polish delegation were limited due to the number of delegates being limited to two. The contribution of the Polish delegation, similarly as that of delegations from other countries relied on the assessment of comments submitted by the TC27 members and improvements in the drafts of the standards. In each of the sessions, the Polish delegation had been presenting the Polish point of view to secure the country's interests in the course of drawing up the drafts of international standards. At the meeting in Norfolk, a resolution was adopted on charging Poland with the organisation, in 2001, of the next, the 16th, meeting of the ISO/TC27 Technical Committee.

By the initiative of the Bureau of the Group of Mining and Metallurgy of the Polish Standardisation Committee in Katowice, the Central Mining Institute

września 2001 w Szczyrku. Uczestniczyło w nim 49 delegatów z krajowych organizacji normalizacyjnych z Afryki Południowej, Australii, Chin, Danii, Holandii, Japonii, Kanady, Niemiec, USA i Wielkiej Brytanii. Na frekwencję ujemnie wpłynęły tragiczne wydarzenia w Stanach Zjednoczonych. Polski Komitet Normalizacyjny nie delegował na odbywające się w kraju międzynarodowe posiedzenie TC27 oficjalnych uczestników ani swojego przedstawiciela. Dzięki sponsorom w obradach uczestniczyło trzech członków w/w NKP. Obrady toczyły się równolegle w trzech podkomitetach SC1, SC4 i SC5. Program i cel obrad były podobne jak w przypadku posiedzeń poprzednich. Posiedzenie było przedsięwzięciem samofinansującym się. Koszty uczestnictwa i obsługi organizacyjnej pokrywali delegaci. Współpracując z Biurem Zespołu Hutnictwa i Górnictwa PKN (dyr. Adam Woliński) organizatorzy posiedzenia pozyskali sponsorów — Węglkokoks SA i Węglozbyt SA, co pozwoliło dodatkowo uatrakcyjnić pobyt delegatów programem artystycznym w czasie uroczystej kolacji konferencyjnej (Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej). Delegaci z zagranicy zwiedzili także Kraków i zabytkową Kopalnię Soli w Wieliczce. Kierownictwo Komitetu ISO/TC27 pozytywnie oceniło organizację posiedzenia oraz imprez towarzyszących (patrz załączony list przewodniczącego TC27).

4. Uwagi końcowe

Ze względu na sytuację gospodarczą kraju oraz brak świadomości u użytkowników o wynikającej z restrukturyzacji działalności normalizacyjnej potrzebie finansowania tej działalności Normalizacyjne Komisje Problemowe zajmujące się tematyką wzbogacania i badania jakości węgla realizować mogą praktycznie tylko zadania związane z wdrażaniem do zbioru norm polskich norm międzynarodowych opracowanych przez Komitet Techniczny ISO/C27 — Paliwa stałe. W zakres ich działalności wchodzi ponadto komentowanie projektów norm międzynarodowych na kolejnych etapach ich opracowywania oraz głosowanie za przyjęciem lub odrzuceniem danego projektu, albo przekazaniem go do publikacji. Ważnym elementem współpracy z ISO jest udział delegacji polskiej w odbywających się co dwa lata posiedzeniach Komitetu Technicznego TC27. Ostatnie 16 posiedzenie tego Komitetu zorganizowano

had undertaken the task to organise the 16th meeting of the TC27, while the organising committee included the members of the NKP No 220 and 226, closely related to the activities of the TC27. The meeting was held on 24 – 28 September in Szczyrk. The meeting was attended by 49 delegates from national standardisation organisations from South Africa, Australia, China, Denmark, Netherlands, Japan, Canada, Germany, USA, and United Kingdom. The number of participants was adversely influenced by the tragic events in the USA. The Polish Standardisation Committee (NPK) did not nominate a representative to the TC27 meeting held in this country neither have official participants nor a representative. However, thanks to the sponsors, the meeting was attended by three members of the above mentioned NKP. The discussions were conducted in parallel in three subcommittees: SC1, SC4, and SC5. The program and objectives of the conference were similar to the previous ones. The meeting was a self-financing venture, and the costs of participation and servicing were covered by the delegates. In collaboration with the Bureau of the Group of Mining and Metallurgy of the PSC (Adam Woliński, the director), the organisers of the meeting have acquired the sponsors, i.e. Węglkokoks and Węglozbyt companies, which made it possible to render the visit more attractive with an artistic performance during the ceremonial conference dinner (Song and Dance Ensemble of Cieszyn Region). The delegates from abroad visited Cracow and monumental salt mine at Wieliczka. The management of the ISO/TC27 Committee positively congratulated the Polish hosts both for the meeting arrangements and accompanying performances (see the enclosed letter of the TC27 chairman).

4. Concluding remarks

By reason of the economic situation of the country and lack of the users' consciousness about the need for financial resources, for standardisation, restructuring, of such activities, the Standardisation Problems Committees are practically able only to execute the tasks related to implementation of the international standards, prepared by the ISO/C27 Technical Committee — „Solid Mineral Fuels”, into the set of Polish national standards. In addition, the scope of activities also includes making comments to the drafts of international standards at the consecutive stages of their development, together with voting in favour of or against a given draft, or passing it to publication. An important element of co-operation with ISO is the participation of the Polish delegation in the meeting of the TC27 Committee held every two years or so. The last 16th meeting of this Committee was organised by the

wane zostało przez Normalizacyjne Komisje Problemowe 220 i 226 działające w Głównym Instytucie Górnictwa. Trzeba założyć, że wynikająca ze współpracy z ISO działalność Normalizacyjnych Komisji Problemowych w zakresie norm międzynarodowych dotyczących terminologii, technologii wzbogacania i badania jakości węgla umożliwi im przetrwanie trudnego dla tej działalności okresu.

Standardisation Problems Committees (NKP) 220 and 226, operating at the Central Mining Institute. It should be assumed that the continued Polish involvement with ISO in the field of international standards covering the terminology, technology of coal cleaning and quality testing will be maintained despite the current difficulties.

01332-863701

The Ridgeway
2 Stud Farm Close
Breedon on the Hill
Derby DE73 1BP
23 October 2001

Professor Jerzy Sablik
PKN, GIG
Pl. Gwarkow 1
40-166 Katowice
POLAND

Dear Jerzy

ISO/TC 27 in Szczyrk, September 2001

As Chairman of TC 27 I would like to express my personal thanks to you and all you team (especially Alicja) for all the hard work you put into the arrangements for our conference. I, for one, appreciated all the difficulties that you had to encounter during the past year and the timing could not have been more difficult with the recent acts of terrorism in the United States.

With only a week for the conference I think that you did extremely well with all the tours and social events. The visit to the salt mine, in particular, was a great hit with all our delegates and many worked into the small hours to make available the time to go.

Would you please also pass on my thanks to the Central Mining Institute, the Polish Committee for Standardisation, Węglókoks and Węglózbyt for hosting the meetings and providing the reception and dinner. It was especially nice to meet Professor Dubiński and Mr Mąka at the final dinner.

My very best wishes to you all for the future.

Yours sincerely

Ken Jones

5. Literatura — References

1. Brown D.W. 2002: *Inżynieria Mineralna Vol. III, No 2 (6)*
2. Gerus T. 1998: *Prace Komitetu technicznego TC27 ISO ze szczególnym uwzględnieniem norm dotyczących urządzeń klasyfikujących i kruszących. Międzynarodowa konferencja naukowo-techniczna: Maszyny i urządzenia do przeróbki surowców mineralnych, KOMAG Szczyrk.*

3. *Maloy T.P., Whatley D.A., Williams M.C 1998.: Flotation tree analysis – reexamined. Int. J. of Mineral Processing Vol 55 No 1.*
4. *Sablik J. 1997: Międzynarodowa konferencja Komitetu technicznego ISO/TC27 – Naturalne paliwa stałe. Normalizacja 2.*
5. *Sablik J. 1998: Czternasta międzynarodowa konferencja Komitetu technicznego ISO/TC27 – Paliwa stałe, Normalizacja 3.*
6. *Sprawozdanie z wyjazdu do Chin (Beijing) na posiedzenie ISO/TC27. GIG, 1995.*
7. *Sprawozdanie z wyjazdu do RPA (Cape Town) na posiedzenie Komitetu technicznego ISO/TC27, GIG 1997.*
8. *Sprawozdanie z wyjazdu do USA (Norfolk) na posiedzenie Komitetu technicznego ISO/TC27, GIG 1999.*
9. *Zajac R. 1998: Czy w normalizacje warto się angażować. System normalizacji krajowej a stanowisko przedsiębiorstw wobec procesu normalizacji. Międzynarodowa konferencja naukowo-techniczna: Maszyny i urządzenia do przeróbki surowców mineralnych, KOMAG, Szczyrk.*